

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی همدان

فرم طرح دوره

نام دوره: کاربرد گندزدها و پاک کننده ها در بهداشت محیط	تعداد واحد: ۲ واحد
مقطع: کارشناسی پیوسته	مدت زمان ارائه: ۲۶ ساعت تئوری و ۱۷ ساعت عملی
پیش نیاز دوره :: فیزیک عمومی - شیمی عمومی - میکروبی شناسی عمومی	
نام استاد / اساتید: سیده حوریه فلاح	

شرح دوره: در این درس اصول ضد عفونی و گندزدایی و نحوه فعالیت و تاثیر باکتری ها بر محیط زیست شرایط موثر در عمل گندزدایی، عوامل موثر در گندزدایی شیمیایی و روشهای مختلف گندزدایی، پاک کننده ها و کاربرد آنها مورد بحث قرار می گیرد.

اهداف کلی دوره: دانشجویان با اصطلاحات گندزدها، ضد عفونی کننده ها، انواع روش گندزدایی و کاربرد علمی آنها و نحوه اثر آنها در محیط آشنا می شوند.

اهداف ویژه:

تاریخچه گندزدایی، تعریف و اصطلاحات گندزدها، ضد عفونی کننده ها و پاک کننده ها، نحوه فعالیت و تاثیر باکتری ها بر محیط زیست، مقاومت باکتری ها نسبت به عوامل شیمیایی، اصول فعالیت ضد باکتریایی، انواع روش گندزدایی

سینتیک استریلیزاسیون، ویژگی های لازم برای یک ماده شیمیایی گندزدای مناسب، خواص نا مطلوب مواد گندزدا (خواص فارماکو دینامیکی نامطلوب)، خواص فیزیکی و شیمیایی نا مطلوب مواد گندزدایی، شرایط موثر در عمل گندزدایی، تعیین ضریب فنلی، انتخاب روش مناسب برای ضد عفونی کننده ها و گندزدها، عوامل فیزیکی موثر در فعالیت مواد ضد میکروبی، اصول مقاومت باکتریها و تغییرات آنها در هنگام مقاومت، عوامل فیزیکی ضد باکتریها (حرارت، تشعشع، سرما، صدا و...)، استریلیزاسیون (با حرارت خشک، با حرارت مرطوب، تحت فشار، با تشعشع و...)، فیلتراسیون، گندزدایی شیمیایی، عوامل موثر در گندزدایی شیمیایی، شرایط گندزدهای شیمیایی، گندزدهای مناسب مدفوع، گندزدایی لوازم و اسباب بازی کودکان، طرز شست و شوی ظروف آشپزخانه با دست در دو یا سه وان دستشویی،

سر فصل درس عملی (۱۷ ساعت)

آزمایش تعیین ضریب ماده گندزدا (ضریب فنلی) به روش Rideal Walker، آزمایش تعیین ضریب ماده گندزدا (ضریب فنلی) به روش Chik Martin،

آزمایش زمان کشتن مواد گندزدا، آزمایش ظرفیت، آزمایش Kelsey-Sykes، آزمایش پایداری و تاثیر دراز مدت مواد گندزدا

آزمایش ترکیبات آمونیوم کواترتی، آزمایش باکتری کشی، آزمایش نقطه شکست کلرزی، طرزکار استفاده از محلول های مورد استفاده در گندزدایی (اکسید اتیلی، گلو تار آلدنید، پراکسید هیدروژن، فرم آلدئید، الکل، آب آهک و غیره....)

روش کار و انجام ضد عفونی سطوح اماکن (دیوارها، سرویس بهداشتی، آشپزخانه و غیره....)، طرز کار گندزدایی وسایل ، ابزار و بخش های بیمارستانی، مواد گندزدا و نحوه کاربرد آن برای تجهیزات جراحی، مواد گندزدا و نحوه کاربرد آن برای تجهیزات دندانپزشکی، مواد گند زدا و نحوه کاربرد آن برای تجهیزات مراکز بهداشتی، روش کار و انجام ضد عفونی و گندزدایی خون، چرک، مدفوع و غیره....، روش کار و انجام شست و شوی ظروف آشپزخانه با دست در دو یا سه وان دستشویی، روش کار و انجام ضد عفونی آب در شرایط مختلف، روش استفاده و انجام کار با انواع اتو کلاو، روش استفاده و انجام کار با انواع فور

اهداف شناختی: دانشجو با مفاهیم مهم گند زدایی و پاک کنندگی ، و انواع آن آشنا خواهد شد و از انواع روشهای گندزدایی مزایا و معایب هر یک اطلاع پیدا کرده و نحوه استفاده هر یک از آنها آگاهی کسب خواهد کرد.

اهداف نگرشی: با توجه به اهمیت موضوع گند زدایی و چگونگی اثرات آنها نسبت به استفاده مناسب از آنها دقت بیشتری بکار خواهد برد .

اهداف حرکتی: حل تمرین های مربوط به نحوه تهیه گند زداها در غلظت های مختلف و همچنین تهیه یکسری از گند زدهای پرمصرف در زمینه بهداشت محیط

روش های آموزش: سخنرانی ، بحث گروهی ، حل تمرین های هر بخش و پرسش و پاسخ در ابتدای کلاس از مباحث جلسه قبل و همچنین پرسشو پاسخ از مطالب ارائه داده شده در هر جلسه

شرایط اجرا:

- امکانات آموزشی بخش:

- آموزش دهنده :

- منابع اصلی دوره:

- ۱-Department of Environmental Health and Safety Environmental Health & Safety

GUTDANCE DOCUMENT FOR DISINFECTANTS AND ATERILIZATION METHODS, EH

Sre3/18/05 Donnelly.

- ۲-Rutala William A, Weber David J, the HEALTHCARE Infection Control practices

Advisory Committee (HICPAC) (2008).Guideline for Disinfection and Sterilization in

Healthcare Facilities.

- ۳-Zachery Luther S (1991), Disinfectants and sterilization Abbe pub Assn of Washington

DC.

- ۴-BCCDC Laboratory Services (2003), A Guide to selection and Use of Disinfectants.

- ۵-هاشمی اصل احمد(۱۳۹۲)، گندزداها و پاک کننده ها، دانشگاه علوم پزشکی تبریز - اختر تبریز

-

- ۶-ایماندل کرامت اله (۱۳۷۴)، گندزداها وضد عفونی کننده ها و کاربرد آنها در بهداشت محیط زیست، تهران انتشارات آینه کتاب
  - ۷- ضیا ظریفی ابوالحسن، خانی محمد تقی(۱۳۸۰)، ضد عفونی کننده ها، تهران: انستینو پاستور ایران
  - *توجه: در کلیه منابع فوق آخرین چاپ مد نظر می باشد.
  - ....ارزشیابی پایانی دوره: امتحانات کتبی پایان ترم
- محتوا و ترتیب ارائه:**

بخش	تاریخ	عناوین	مدرسین

امضا مدیر گروه:
امضا مدرسین: